

NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul de Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea metodelor de eșantionare
și analiză pentru controlul oficial al furajelor în vederea detectării materialului
modificat genetic pentru care o procedură de autorizare este în curs de desfășurare
sau a cărui autorizare a expirat**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea metodelor de eșantionare și analiză pentru controlul oficial al furajelor în vederea detectării materialului modificat genetic pentru care o procedură de autorizare este în curs de desfășurare sau a cărui autorizare a expirat.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în temeiul Legii nr. 112 din 02.07.2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, a acțiunii nr.64 din anexa A, Cluster 5, al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Elaborarea proiectului este determinată de necesitatea alinierii cadrului normativ național la cerințele europene, și anume reglementarea metodelor de eșantionare și analiză pentru controlul oficial al furajelor în vederea detectării materialului modificat genetic pentru care o procedură de autorizare este în curs de desfășurare sau a cărui autorizare a expirat.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Se menționează că în prezent metodele de eșantionare pentru controlul oficial al furajelor, în vederea determinării conținutului de organisme modificate genetic, sunt reglementate de către anexa nr. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 686/2012 cu privire la aprobarea unor metode de analiză pentru controlul nutrețurilor, ce transpune la nivel național prevederile Regulamentului nr. 152/2009/CE din 27 ianuarie 2009 de stabilire a metodelor de eșantionare și analiză pentru controlul oficial al nutrețurilor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 54 din 26 februarie 2009, p. 1. Totodată, modul de eșantionare și analiză pentru controlul oficial al furajelor în vederea detectării materialului modificat genetic pentru care o procedură de autorizare este în curs de desfășurare sau a cărui autorizare a expirat, în prezent nu este reglementat.

Legea nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic, stabilește cadrul normativ necesar desfășurării activităților de obținere, testare, utilizare, comercializare a organismelor modificate genetic și a operațiunilor de import/export al acestora, cu respectarea principiului precauției, în scopul asigurării protecției sănătății umane și a mediului, ținându-se cont de interesele socioeconomice ale populației și ale țării. Totodată, Legea nr.394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic stabilește cadrul normativ cu privire la:

- a) asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane, a sănătății și bunăstării animalelor, a mediului și a intereselor consumatorilor privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, în același timp, fără afectarea bunei funcționări a pieței interne;
- b) stabilirea procedurilor de înregistrare și supraveghere a produselor alimentare și a furajelor modificate genetic;

- c) cerințele de etichetare a produselor alimentare și a furajelor modificate genetic;
- d) cerințele de trasabilitate a produselor alimentare care conțin sau constau din organisme modificate genetic (în continuare – OMG) și a furajelor obținute din OMG-uri, urmărind monitorizarea efectelor asupra mediului și, după caz, asupra sănătății umane și a sănătății și bunăstării animalelor, precum și punerea în aplicare a măsurilor de gestionare a riscurilor, inclusiv, în caz de necesitate, retragerea produselor de pe piață.

Legea nr.394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, mai stabilește că introducerea pe piață a furajelor modificate genetic face obiectul unei proceduri de autorizare naționale.

Astfel, prin art.4. (2) Legea nr.394/2023, Agenția de Mediu prin Comisia Națională pentru Securitate Biologică recepționează și acceptă doar cereri de autorizare a produselor alimentare și furajelor modificate genetic ale căror organisme modificate genetic se regăsesc în Registrul Uniunii Europene al alimentelor și furajelor modificate genetic.

Hotărârea Guvernului nr. 686/2012, prin procedura descrisă în anexa nr. 1, nu prevede reguli speciale pentru controlul materialului care conține, constă din sau este produs din OMG-uri (material MG) pentru care o procedură de autorizare UE este în desfășurare sau a cărei autorizare a expirat. Experiența a arătat că în absența unor astfel de reguli, laboratoarele oficiale și autoritățile competente aplică diferite metode de eșantionare și diferite reguli pentru interpretarea rezultatelor încercărilor analitice. Aceasta poate conduce la concluzii diferite sau eronate privind conformitatea unui produs cu prevederile Legii nr.394/2023.

Se menționează că anual prin Ordin al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, se monitorizează hrana pentru animale la prezența tulpinilor de OMG.

Pentru a fi în măsură să-și efectueze analizele și să-și interpreteze rezultatele obținute pentru materialul MG aflat în procedură de autorizare sau a cărei autorizare a expirat, laboratoarele de control trebuie să dispună de proceduri clare pregătire a probelor, interpretare a rezultatelor și măsuri de întreprins în cazul detectării materialului MG.

Republica Moldova importă anumite cantități de mărfuri produse în țări terțe în care cultivarea OMG-urilor este larg răspândită. Luând în calcul că la nivel național sunt autorizate câteva tulpini modificate genetic pentru uz în calitate de hrană pentru animale, și nici una pe domeniul alimentar, este oportun să se reglementeze în special domeniul de aplicare al prezentului regulament la sectorul hranei pentru animale, în care, comparativ cu alte sectoare agroalimentare, probabilitatea prezenței produselor MG este mai ridicată.

Proiectul de ordin are drept scop transpunerea prevederilor Regulamentului delegat (UE) 619/2011 al Comisiei din 24 iunie 2011 stabilire a metodelor de eșantionare și analiză pentru controlul oficial al furajelor în vederea detectării materialului modificat genetic pentru care o procedură de autorizare este în curs de desfășurare sau a cărei autorizare a expirat, (CELEX: 32011R0619), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 116/9 din 25 iunie 2011.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Cerințele indicate în proiectul de ordin prenotat urmează să impună norme privind metodele de eșantionare și analiză pentru controlul oficial al furajelor în vederea detectării materialului modificat genetic pentru care o procedură de autorizare este în curs de desfășurare sau a cărei autorizare a expirat.

La pct. 4-6 din Regulament sunt indicate domeniile de aplicare a prevederilor menționate;

Pct. 7-9 se referă la materialul de referință certificat;

Pct. 10-11 se referă la metode de prelevare și pregătirea a probelor, precum și la metode de analiză, și interpretarea rezultatelor;

<p>Pct. 12-14 se referă la măsuri de întreprins în cazul detectării materialului MG; Pct. 15-16 se referă la lista materialelor MG; Anexa nr.1 se referă la metode de prelevare a probelor de furaje; Anexa nr.2 se referă la criteriile aplicabile preparării eşantioanelor și metode de analiză.</p>
<p>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</p>
<p>În proiectul de Ordin prenotat nu au fost identificate opțiuni alternative decât cea de aprobare a proiectului dat, reieșind din faptul că prevederile propuse vin să ajusteze și să completeze cadrul normativ național conform practicilor UE.</p>
<p>4. Analiza impactului de reglementare</p>
<p>4.1. Impactul asupra sectorului public</p>
<p>Aprobarea proiectului de ordin va consolida cadrul normativ secundar privind supravegherea furajelor modificate genetic, prezentând o claritate privind metodele de prelevare și pregătirea a probelor, precum și la metode de analiză, și interpretarea rezultatelor, la fel și a acțiunilor necesare a fi realizate în caz de detectare a materialului MG.</p>
<p>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</p>
<p>Implementarea prevederilor proiectului de ordin urmează să necesite cheltuieli din bugetul de stat în sumă de 28 000,00 lei.</p>
<p>4.3. Impactul asupra sectorului privat</p>
<p>Implementarea prevederilor proiectului de ordin nu trebuie să aibă un impact financiar asupra sectorului privat.</p>
<p>4.4. Impactul social</p>
<p>Prevederile proiectului de ordin trebuie să aibă un impact pozitiv asupra sănătății societății din considerentul că acesta conține reglementări speciale pentru protecția consumatorului.</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>Nu prezintă impact.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Nu prezintă impact.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p>
<p>Nu prezintă impact.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p>
<p>Impact asupra procesului de aderare la Uniunea Europeană:</p>
<p>Aprobarea proiectului de ordin reprezintă un pas pozitiv în armonizarea legislației naționale cu acquis-ul UE în domeniul siguranței alimentelor prin aprobarea acțiunii nr.64 din anexa A, Cluster 5, al Hotărârii Guvernului nr. 306/2025 cu privire la aprobarea Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p>
<p>Proiectul de ordin vizează armonizarea legislației naționale cu legislația UE și transpune total prevederile Regulamentului delegat (UE) 619/2011 al Comisiei din 24 iunie 2011 stabilire a metodelor de eşantionare și analiză pentru controlul oficial al furajelor în vederea detectării materialului modificat genetic pentru care o procedură de autorizare este în curs de desfășurare sau a cărui autorizare a expirat, (CELEX: 32011R0619), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 116/9 din 25 iunie 2011.</p>
<p>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p>

Proiectul de ordin vizează armonizarea legislației naționale cu legislația UE și transpune total prevederile Regulamentul delegat (UE) 619/2011.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile articolului 8 lit. a) și articolul 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul urmează a fi supus procedurii de avizare. Pentru respectarea prevederilor legale privind transparența în procesul de consultare publică, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de ordin și consultările publice a acestuia, pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, compartimentul „Transparență”, „Proiecte supuse consultărilor publice” și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat la următorul link: <https://ansa.gov.md/transparența/anunt-privind-initierea-elaborarii-deciziilor.html>

Termenul limită pentru prezentarea propunerilor și recomandărilor pe marginea proiectului de Ordin a fost data de 25 aprilie 2026. În vederea respectării prevederilor legislației în vigoare proiectul urmează a fi supus avizării și consultării publice cu autoritățile publice, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor www.ansa.gov.md la compartimentul Transparență/Proiecte supuse consultărilor publice.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Implementarea ordinului nu necesită modificarea Legii bugetului și nu generează impact bugetar.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului de ordin se încadrează în procesul de implementare a acțiunilor din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Prezentul proiect de ordin va fi implementat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu reglementările aprobate.

Director general

Radu MUSTEAȚA